

1

*Saïd Chelul! Pentru satul lui Mena, un slab visător,
pentru Farouk, prieten vechi și drag.*

*Saïd Chelul! Născut cu mâhnirea de a fi merit măreției și,
dacă nu măreției, gloriei.*

(Extras din cântecul satului, atribuit tânărului ștrengar Hasan)

Fin încă doarme. Poate exista un răstimp, dacă Fin a băut exact atât cât trebuie, când totul să fie în regulă. Așa e somnul pentru Fin, însă curând somnul se va sfârși.

Fin e rănit. Pe piciorul lui e o vânătaie care începuse ca un mâniaș semn din naștere, roșu aprins, însă înflorise într-o pată multicoloră în timp ce dormea.

– Iarăși ți-ai făcut de cap la beție, îi spusese șefa la telefon, trezindu-l în dimineața târzie a zilei de ieri. Ba chiar te-ai luat la bătaie, cu un american. Și nu unul oarecare, ci unul cu legături la Ambasada Statelor Unite! Este...

– Uite ce-i, răspunsese el patetic, n-a fost tocmai o bătaie.

– Pentru numele lui Hristos, nu mă întrerupe! se răstise ea. (Era creștină, coptă. După câțiva ani petrecuți în Cairo, Fin aflate că religia oamenilor se dezvăluia cel mai rapid prin intermediul blasfemiilor lor.) Nu e o noutate

pentru nimeni că felul cum arăți și cum te porți a devenit, în ultimele șase luni, tot mai... – femeia își dresese glasul, apoi precizase – decadent. (Fin se întrebese în acel moment de câtă vreme își dorise ea să folosească respectivul cuvânt.) Adevărul este că ți-am suportat atitudinea indiferentă doar pentru că... ei bine, ești ieftin. Acum, am tot primit telefoane de la oameni importanți și, ca să fiu sinceră, eu sunt pusă într-o situație jenantă și tu ești... – dregându-și iar glasul, discret – concediat.

Fin era mahmur. Se simțise prea rău ca să relice, așa că închisese telefonul, dar nu într-atât de rău încât să nu îi pese, astfel că vizitase suficiente baruri, băuse suficiente cocktailuri și avusese suficiente conversații insipide încât să-și înece nevoia de autocompătimire și să se prăbușească în brațele indulgente ale inconștienței, unde acum se frământă și se zvârcolește.

Fin încă doarme. Mai sunt doar câteva clipe până în zori, când numele Domnului va fi strigat din cele trei mii două sute optzeci și patru de minarete din Cairo, unele construite acum mai bine de o mie de ani, altele neterminate încă, însă toate având la temelie ruinele și spărturile, fragmentele și molozul, resturile altor lumi, altor religii, altor visuri.

Mai sunt doar câteva clipe până-n zori, dar s-au scurs trei ani de când Fin venise în Egipt ca să ocupe postul de senior reporter la *Cairo Herald*, al doilea ziar de limbă engleză din Egipt ca importanță.

Postul fusese o dezamăgire. Sperase să existe întâlniri în unghere întunecate ale *souk*-urilor, piețele arăbești. Sperase să se fumeze țigări rulate manual și să se poarte costume șifonate de pânză. Sperase să bată povești-care-contau la mașini de scris negre și lucitoare până târziu în

noapte. Întotdeauna bătea la mașină în aceste fantezii. Bătea, purta costume de pânză și fuma. Deși n-avea mașină de scris și nici măcar nu fuma țigări.

În tot cuprinsul orașului, bărbații care încă rostesc *Salaat el-fajr*, rugăciunea ce urmează zorilor, se mișcă în trei mii două sute optzeci și patru de feluri. Unii caută pe tabureți de metal o *galabeya*¹ preferată; alții sorb ceaiul din pahare miciute prea fierbinți să fie ținute între palme; unii trag apa sau o toarnă în latrine pe care tocmai ce le-au folosit; alții își masează mădularele bătrâne, readucând la viață încheieturi pocnitoare; unii pregătesc baia după ce au făcut dragoste cu proaspăta nevastă sau cu cea care le e soață de mulți ani; alții citesc versete din Sfântul Coran în geana de lumină a dimineții; alții aruncă grăunțe porumbeilor gânguritori; unii curăță un măr, alții caută știrile de la radio prin furtuni de interferențe.

Majoritatea bărbaților care vor trezi marele oraș nu se mai mișcă în vreun fel sau altul. Glasurile lor nu au trup și, dacă există suflet, ei nu au așa ceva. S-au prins într-o mașinărie, cu luni sau ani în urmă, și vor repeta rugăciunea fără de greșală până când motorul se îneacă sau se rupe banda.

Fin încă doarme. Eliberat pentru alte câteva clipe de conștientizarea tiranică a faptului că viața nu devenise încă filmul falnic din închipuirea sa. Eliberat de realitatea că își petrecuse orele de muncă ținând la curent comunitatea expatriaților cu ultimele rezultate ale partidelor de cricket din Marea Britanie sau căutând discret pe internet povești pe care să le transforme în știri. Eliberat de cunoașterea faptului că, deși fusese senior reporter la

¹ Veșmânt egiptean tradițional, purtat de bărbați (n.tr.)

Cairo Herald, nu existaseră junior reporteri. De fapt, până când nepotul șefului nu sosise cu o diplomă în jurnalism de la o universitate privată costisitoare din Pennsylvania, nu existase nici un alt reporter.

E drept că Fin avea un costum de pânză. Zace jumătate pe pat, jumătate pe podea, cât se poate de șifonat, lepădat ca o piele veche. Costumul reușise întru câtva să îl scape pe Fin de realitatea anostă, însă nu îl salvase. Și poate că era parte componentă a problemei. Dar – se întreba el noapte după noapte, privind mijit la univers prin discul opac al unui pahar ce se golea – care era problema? Era destul de sănătos, destul de tânăr – mai bătrân decât părea, mai bătrân decât sugera purtarea lui, însă destul de tânăr. Avea o slujbă. Avusese o slujbă. Apoi, desigur, survenise bătaia.

Dacă Fin nu s-ar găsi în ultimele faze ale unui somn jilav și tulburat, ar putea oferi argumente pentru un alt cuvânt. „Bătaie“ nu era corect sau, cel puțin, era imprecis. „Încăierare“ putea fi un termen mai potrivit, însă tot nu constituia, așa cum ar spune el, *le mot juste*¹. „Atac“ ar fi cuvântul pe care l-ar folosi Fin. Fusese atacat de un american. Un bărbat musculos și dur, cu buze subțiri descriind un zâmbet plin de proteine, care la prezentare se pretinsese a fi „consultant“ atașat unui birou dubios de pe la Ambasada SUA – însă nu adăugase nimic atunci când îl lovise pe Fin în picior cu un baston telescopic de metal.

Fin încă doarme. În curând va fi smuls din somn de către un vizitator, însă acum doarme. Doarme și bolborosește – adresându-se poate lui Munkar sau lui Nakir,

¹ Cuvântul corect (în lb. franceză, în orig.)

doi îngeri ai Islamului care stau la căpătâiul morților și le fac socoteala păcatelor. Poate că Fin resimte efectele violenței recent îndurate. Poate că el geme după cum durerea surdă din piciorul său avansează și se retrage ca fluxul Mării Roșii la Sharm el-Sheikh¹.

În curând, Fin se va trezi, însă acum el doarme.

Când Fin sosise în Cairo, totul se umpluse în el, nemailăsând loc pentru cețuri întunecate și gânduri abstracte: Ca și cum praful care acoperea totul și care părea, la prima vedere, a fi supt culoarea din obrajii orașului nu oferea vreo suprafață pe care stările lui de dezolare să prindă cheag. După câteva luni, soarta îi adusese un prieten egiptean, Farouk, care îi arătase că sub acea pătură cenușie se afla o paletă exotică de posibilități. Cairo era, la suprafață, un oraș al murdăriei, al haosului și al ruinelor. Însă pentru aceia care se puteau cufunda în el, Cairo era al-Kahira – Orașul Triumfător, plin de lume, clocotitor, învăluit în trecut, etern mișcător, care cedează, se prăbușește și se reconstruiește constant din propriul moloz.

Cu aleile și curțile sale, cu ruinele construite pe ruine, Cairo era un oraș al ungherelor și al pasajelor, un loc care părea să promită că posibilitatea, poate chiar împlinirea, aștepta după următorul colț.

Zorii aproape au sosit, iar cei care vor chema orașul Cairo la rugăciune se purifică în numele Domnului. Sunt spălate mâini și încheieturi; se face gargară și se trage apă pe nas; fețe, urechi, capete și gâturi sunt stropite și apoi șterse cu mâini umede; picioare și glezne sunt spălate de la dreapta la stânga, de la dreapta la stânga și din nou de

¹ Oraș de coastă în peninsula Sinai, renumită stațiune turistică (n.red.)

la dreapta la stânga. Trei mii două sute optzeci și patru oameni, o singură operațiune.

Cu câteva ore înainte, Fin intrase împleticit pe ușa din față, rănit și fără slujbă, disperat în a găsi alinare. Șchio-pătase prin apartament, scotocind în fiecare cameră, uitând ce anume căuta și trecând poticnit în următoarea cameră, în speranța că avea să fie acolo. După încă un ceas de preumblat în timp ce sorbea ce mai rămăsese pe fundul unei sticle, Fin nu mai simțise nevoia să se gândească la ce era de făcut. Îl sunase pe Farouk.

În vreme ce se făcea legătura, el trăgea nădejde că Farouk uitase sau măcar nu băgase de seamă felul în care Fin rupsesse relațiile dintre ei. Se simțise oprimat de Farouk, de îngustimea vederilor, de certitudinile acestuia, de spiritul lui critic, de lipsa de răbdare, de solicitările lui bănești, de încăpățânarea opiniilor lui. În final, Fin nu mai era sigur dacă Farouk era cea mai lipsită de onestitate persoană pe care-o întâlnise vreodată sau cea mai cinstită. Știa doar că voia să scape de el.

Ajunsesese la concluzia că Farouk era un fundamentalist, deși nu unul în sens politic, și nici măcar în sens religios. Nu: Farouk era un fundamentalist prin firea lui. Era un om care nu suporta păreri diferite celor ale sale; un om care desființa nemilos orice opoziție; un om convins de adevărul absolut al perspectivei sale, al tuturor impresiilor sale, indiferent cât de mult s-ar contrazice între ele ori s-ar schimba odată cu dispozițiile lui. Pe scurt, Farouk era un stat totalitar, redus la un singur individ.

Și totuși, iată că-l suna, fără a ști motivul. Poate din pricina lipsei de opțiuni.

– Farouk, alo, mă auzi? Cu Farouk vorbesc? La telefon e prietenul tău: Fin!

– Da.

– Sunt FIN! Știi tu.

Fin auzea un cal nechezând în fundal. În ciuda jurămintelor făcute la beție și a promisiunilor de prietenie, nu îl sunase pe Farouk vreme de vreo două luni, poate mai mult. Farouk nu răspunsese.

– Sunt Fin, Fin necredinciosul. Nu îți mai...

– Știi cine ești, *habibi*. Ce anume vrei?

– Cum adică, ce VREAU? Voiam doar să te salut... Ești ocupat în momentul ăsta? Îmi pare rău că nu am mai sunat... Ce mai faci – ești prin zonă?

– Nu e necesar să suni. Eu sunt tot timpul de găsit în satul Mena. Casa mea e și casa ta. Îl voi trimite pe Waled. Măine.

– Nu, nu, nu-ți face griji, nu-i nevoie de Waled... O să iau un taxi dimineață și o să ajung... la prânz?

– Nu îmi fac griji. Waled va veni. Are propriul taxi acum. După care închisese.

„Fir-ar să fie“, își zisese Fin în sine sa. Nu avea nevoie de apariția lui Waled. Nu în chestiuni legate de transport, având în vedere starea lui Fin. Îi plăcea de Waled. Îi plăcea mult. Waled plesnea de bunăvoință. Era cea mai importantă reușită a hașișului. Dar, ca șofer de taxi, era inacceptabil. Waled nu concepea timpul în perioade mai scurte de douăsprezece ore, iar acest lucru putea însemna așteptare din belșug. Fin nu se pricepea să aștepte. Ura așteptarea. Forțat să umple intervalele de timp fără pregătire prealabilă, Fin se simțea condamnat.

Mereu se-ntâmpla așa, cugetase el. Farouk părea să îl oblige la lucruri care nu îi plăceau, descoperind cumva aversiunile lui Fin și apoi făcându-l să plonjeze în miezul

lor. Fusese o ușurare să nu îl mai vadă o vreme pe Farouk, dar acum omul se întorcea în viața lui.

Totuși, Fin știa că nu prea avea rost să reflecteze, fiindcă Farouk nu lăsa loc de discuții. Chestiunea era lămurită. „*Ellei faat maat*“, după cum ar spune prietenii lui egipteni. „Ce a trecut a murit.“

Cerul se învinețește. Zorile au trecut. Imamii urcă în turnuri pe trepte în spirală, urcând spre Dumnezeu, spre Allah. Degetul unui bărbat este în dreptul soneriei. Fin a ajuns la sfârșitul somnului.

2

Soneria străpunse visele lui Fin, prefăcută-n strigătele autoflagelatorilor șiiți care-și izbesc carnea lividă cu saci plini de sticlă spartă. Fin urcă spre conștientă, deschizând brusc ochii, dar fiind încă supus pedepsei visului de țipetele înveșunate ale soneriei. Nu își putea mișca picioarele. Erau prinse, legate fedeleș. „E mâna americanului“, se gândi el, lăsându-se pradă panicii. Americanul îl legase și acum izbea în sonerie, răscolindu-i violent prin minte. Fin bâjbâi în căutarea întrerupătorului și nimeri peste un pahar pe jumătate plin cu apă, deja crăpat; paharul se vărsă peste un teanc de cărți, însă păru, din rațiuni supra-realiste, să oprească țipetele soneriei. Bărbatul se întinse în față și își lăsă degetele mâinii să alunece pe piciorul rece, din fier forjat, al lămpii.

Lumina schimbă totul, aduse înțeles și, odată cu el, primele chemări la rugăciune ale zilei. Fin își privi picioarele: legăturile nu erau altceva decât așternuturile patului, înfășurate în jurul său ca pânzele unei mumificări de mântuială. Poate c-ar fi râs, dacă asta n-ar fi adus amenințarea de a i se face capul țândări.

Soneria reveni, în pulsuri agresive de țârâit și tăcere, țârâit și tăcere, țârâit... Fin își prinse un cearșaf în jurul taliei și porni șchiopătat spre ușa din față, bumbacul încrețit atârându-i în urmă ca trena unei rochii de